

Brüsszel, 2026. június 15.
(OR. en)

10288/1/26
REV 1

ENV 689
CLIMA 313
AGRI 464
FORETS 90
ENER 378
TRANS 393
IND 396
SAN 458

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	Egy évvel a vízügyi rezilienciára vonatkozó stratégia elfogadása után: az aktuális helyzet és a következő lépések – Véleménycsere

A Tanács (Környezetvédelem) 2026. június 25-i ülésének előkészítéseként a melléklet tartalmaz egy, az elnökség által készített háttéranyagot, a témával kapcsolatban a miniszterekhez címzett kérdésekkel együtt.

Felkérjük az Állandó Képviselők Bizottságát, hogy nyugtázza a háttéranyagot és a kérdéseket, és továbbítsa azokat a Tanácsnak.

Egy évvel a vízügyi rezilienciára vonatkozó stratégia elfogadása után: az aktuális helyzet és a következő lépések**– Véleménycsere –**

A Bizottság 2025. június 4-én előterjesztette a vízügyi rezilienciára vonatkozó európai stratégiát. A Tanács a 2025. október 21-i következtetéseiben üdvözölte a stratégiát. A stratégia figyelembe veszi a vízhiánnyal, az aszályokkal, az árvizekkel, valamint az éghajlatváltozásnak a vízkészletekre, az ökoszisztémákra és a gazdasági ágazatokra gyakorolt általános hatásaival kapcsolatos, fokozódó aggályokat. A meglévő uniós vízügyi vívmányokra épül, beleértve mindenekelőtt a víz-keretirányelvet, az árvízvédelmi irányelvet és a települési szennyvíz kezeléséről szóló irányelvet, valamint az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó uniós stratégiát.

Összhangban van továbbá az európai zöld megállapodás célkitűzéseivel és a 2040-re vonatkozó éghajlat-politikai célkitűzés elérésére irányuló pályával, és válasz arra, hogy egyre több bizonyíték szerint a vízzel kapcsolatos kockázatok Uniós-szerte fokozódnak. Számos régióban gyakoribbak és súlyosabbak az aszályok, csökken a felszín alatti vizek szintje, és növekszik a mezőgazdaság, az ipar és a városi területek vízigénye. Ugyanakkor a szélsőséges csapadékesemények és áradások egyre nagyobb nyomást gyakorolnak az infrastruktúrára és az ökoszisztémákra.

A stratégia arra irányul, hogy a meglévő uniós vízügyi jogszabályok hatékony végrehajtása révén megerősítse a vízügyi rezilienciát azáltal, hogy helyreállítja és védi a teljes vízkörforgást, a forrástól a tengerig, hogy jobban ellen lehessen állni az árvizeknek, az aszályoknak és a vízhiánynak.

Előmozdítja a víztudatos gyakorlatokat, a zöld infrastruktúrát és azokat az intézkedéseket, amelyek a szennyezést – beleértve az ivóvízben található káros anyagokat, például a PFA-anyagokat – hivatottak csökkenteni. A stratégia emellett arra törekszik, hogy előmozdítsa a víztudatos gazdaságot azáltal, hogy javítja a vízhatékonyságot, célként kitűzve, hogy 2030-ig Uniós-szerte 10%-kal csökkenjen a vízfogyasztás, eközben korszerűsítve az infrastruktúrát, csökkentve a szivárgásokat, és ösztönözve digitális megoldások köz- és magánberuházások révén történő megvalósítását. Célja továbbá, hogy biztosítsa a tiszta és megfizethető vízhez való hozzáférést a nyilvánosság tudatosságának növelése, a felelős vízárzás támogatása, valamint az oktatásnak és a legjobb gyakorlatok megosztásának az előmozdítása révén, miközben nemzetközi együttműködés és partnerségek révén megerősíti az EU globális vezető szerepét a vízügyi reziliencia terén.

Egy évvel a stratégia elfogadása után az elnökség javasolja az elért eredmények áttekintését és a jövőbeli intézkedések megvitatását, különös hangsúlyt helyezve a következő három, a miniszterek által megvitatandó kérdésre:

1. A vízügyi rezilienciára vonatkozó stratégia és a nemzeti végrehajtás áttekintése:

A vízügyi rezilienciára vonatkozó európai stratégia középpontjában az áll, hogy új lendületet kell adni a **vízhatékonyság** előmozdítására irányuló uniós erőfeszítéseknek. A stratégia törekvésként megfogalmazott célként tűzi ki, hogy 2030-ig 10%-kal javuljon a vízhatékonyság, és bevezeti „a vízhatékonyság elsődlegességének elvét”. Az elvet részletesebben kifejti a vízhatékonyság elsődlegességének irányadó elveiről szóló, 2025. június 4-i bizottsági ajánlás¹.

Az EEA, valamint a biológiai sokféleséggel és az ökoszisztémákkal foglalkozó európai témaközpont „*Water Savings for a water-resilient Europe*” (Vízmegtakarítások a vízügyi szempontból reziliens Európáért) című 2025. évi jelentése² szerint a **megtakarítási lehetőségek** uniós régióként és ágazatonként **nagyban eltérnek**, de a vízkivétel jelentős csökkentése valósítható meg. Ezt a csökkentést olyan technikai és operatív intézkedésekkel lehetne elérni, amelyek mérsékelik a veszteségeket és a szivárgásokat, valamint javítják a vízfelhasználás hatékonyságát a villamosenergia-termelésben, a mezőgazdaságban, a közüzemi vízellátásban és a feldolgozóiparban. Az EU-27-ben az ágazatonkénti becsült vízmegtakarítási potenciál 45–95% az energiatermelés (erőművi hűtés), 5–20% a mezőgazdaság, 20–50% a közüzemi vízellátás és 30–50% az ipar esetében (lásd az alábbi táblázatot).

¹ https://environment.ec.europa.eu/publications/commission-recommendation-water-efficiency-first-guiding-principles_en

² <https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/water-savings-for-a-water-resilient-europe>

1. táblázat Becsült vízmegtakarítási potenciál ágazatonként az EU-27-ben

	Villamos energia – erőművi hűtés	Mezőgazdaság	Közüemi vízellátás, beleértve a turizmust és a szolgáltatásokat	Ipar	Egyéb (pl. bányászat, kőfejtés és építőipar)
Éves átlagos vízkivétel (2000– 2022) (millió m ³)	72 300	59 300	38 700	28 200	3 000
Éves vízkivétel a teljes vízkivétel százalékában gazdasági ágazatonként	36%	29%	19%	14%	2%
Elméleti vízmegtakarítási potenciál az ágazaton belül (az ágazat éves vízkivételének %- ában)	45–95%	5–20%	20–50% (10–30% a turizmusban)	30–50%	Ebben a tájékoztatóban nem értékeljük.

Forrás: (Wolters és mások, 2025), az EEA 2024. évi adatai alapján.

Annak érdekében, hogy az ajánlás végrehajtását támogassa, és hozzájáruljon ahhoz a törekvéshez, hogy 2030-ra 10%-kal növekedjen a vízhatékonyság, a Bizottság a tagállamokkal és az érdekelt felekkel szoros együttműködésben – különösen a közös végrehajtási stratégia keretében létrehozott, vízhiánnyal és aszályokkal foglalkozó munkacsoport keretein belül – egy **vízhatékonysági célértékekre vonatkozó közös módszertan** kidolgozásán munkálkodik, figyelembe véve az országok, a régiók és az ágazatok közötti területi és egyéb különbségeket. E munkaág ütemterve **2026 negyedik negyedévében** ér véget. A csoport egy tanácsadó segítségével mintegy 40, vízzel kapcsolatos célértékek meghatározására irányuló módszertant térképezett fel köz- és magánkezdemenyezések körében, és jelenleg e módszertanokból szűr le olyan elemeket, amelyek együttesen alapul szolgálhatnak egy vagy több, a víztárolás, a vízszállítás és a vízhasználat szintjén hatékonysági célértékek meghatározására szolgáló európai módszertannak.

2. Digitalizáció és intelligensebb vízgazdálkodás

A vízügyi rezilienciára vonatkozó stratégiában bejelentették egy, **a vízügyi ágazat digitalizálására vonatkozó uniós szintű cselekvési terv** kidolgozását. E kezdeményezés támogatása érdekében a Bizottság a közelmúltban véleményezési felhívást tett közzé, amely 2026. június 24-én zárul le³. A Bizottság arra ösztönözte a tagállamokat és más érdekelt feleket, hogy fejtsék ki véleményüket és javaslataikat.

A vízügyi ágazatra vonatkozó digitális cselekvési terv célja, hogy megszüntesse az európai vízgazdálkodási rendszerek széttagoltságát azáltal, hogy nagyobb digitális integrációt és koordinációt mozdít elő a vízkörforgáson belül és a kormányzati szintek között. Azáltal, hogy jobb adatmegosztást és jobb digitális megoldásokat tesz lehetővé, arra törekszik, hogy javítsa a hatékonyságot, csökkentse az adminisztratív terheket, megerősítse a vízzel kapcsolatos kockázatokkal szembeni rezilienciát, és támogassa a vízhatékonyság elsődlegessége elvének hatékony érvényesítését.

A készülő cselekvési terv a vízügyi ágazat sajátos kihívásaira fog összpontosítani, és **két fő pillért** fog magában foglalni: i. digitális megoldások bevezetése finanszírozás és tudásmegosztás révén a vízügyi ágazaton belüli digitális készségek fejlesztése és technológiatranszfer ösztönzése érdekében, valamint ii. a vízügyi adatok megosztásának támogatása nemzeti adatportálok fejlesztésének előmozdítása révén a széttagoltság leküzdése céljából, valamint annak érdekében, hogy az adatok könnyen megtalálhatók, ingyenesen hozzáférhetők, interoperábilisak és újrafelhasználhatók legyenek, összhangban a nyílt hozzáférésű adatokról szóló irányelv követelményeivel. A terv a Bizottság 2026. évi munkaprogramjának⁴ részét képezi. A zöld és a digitális átállás metszéspontjában működik, és közvetlenül támogatja a versenyképességi iránytű⁵ célkitűzéseit azáltal, hogy több ágazaton átívelően elősegíti az erőforrások rendelkezésre állásának biztosítását.

³ [Commission seeks input on digital action plan for water sector - Environment](https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/strategy-documents/commission-work-programme/commission-work-programme-2026_en)

⁴ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/strategy-documents/commission-work-programme/commission-work-programme-2026_en

⁵ https://commission.europa.eu/topics/competitiveness/competitiveness-compass_en

A terv a következőkre **fog épülni**: i. a mesterséges intelligencia alkalmazásának ösztönzésére irányuló stratégia⁶ és az MI-kontinensre vonatkozó terv⁷, amelyek célja, hogy megkönnyítsék a mesterséges intelligencia alkalmazását prediktív karbantartás és valós idejű nyomon követés céljából; valamint ii. az adatuniós stratégia⁸, amely nemzeti adatportálok fejlesztésének előmozdítása révén támogatja a vízügyi adatok megosztását, mégpedig a szétagoltság leküzdése céljából, valamint annak érdekében, hogy az adatok könnyen megtalálhatók, ingyenesen hozzáférhetők, interoperábilisak és újrafelhasználhatók legyenek, összhangban a nyílt hozzáférésű adatokról szóló irányelv⁹ követelményeivel.

3. Finanszírozás mozgósítása a vízügyi rezilienciára vonatkozó stratégia számára:

Az uniós kohéziós politika féldős felülvizsgálata¹⁰ nagyobb rugalmasságot vezetett be, lehetővé téve a tagállamok számára, hogy a 2021–2027-es forrásokat stratégiai prioritások felé irányítsák át, amelyek közül az egyik fő prioritásként a vízügyi rezilienciát emeli ki, amelynek esetében egy példátlan ösztönzőcsomag áll rendelkezésre. Ennek eredményeként **16 tagállamban 3,1 milliárd EUR-t csoportosítottak át**, és a támogatás nagyobb részét **szennyvíz- és ivóvíz-infrastruktúra** kiépítésére vagy korszerűsítésére, valamint a **vízügyi reziliencia és a fenntartható erőforrás-gazdálkodás fokozására** fordították. A tervezett beruházások közé tartozik továbbá **új tárolórendszerek**, valamint vízrendszerek közötti **összeköttetések** fejlesztése, a vízi ökoszisztémák védelme és nagy környezeti értékű területek **helyreállítása**. A tervezett beruházások magukban foglalják továbbá **árvíz megelőzésre szolgáló korai előrejelző rendszerek** létrehozását, valamint a vízellátás **hatékonyságának** növelését **digitalizálás**, automatizálás és optimalizálás révén.

Az **EBB 15 milliárd értékű vízügyi programja** szintén jó úton halad, és a bejelentett **fenntartható vízgazdálkodási tanácsadó eszköz**, amely egyablakos ügyintézési pontként szolgál az EBB vízügyi tanácsadásához, teljes mértékben működik, és támogatni képes a kapacitásépítést és a tervezett projektek megvalósítását.

⁶ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/apply-ai>

⁷ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/ai-continent-action-plan>

⁸ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/data-union>

⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32019L1024>

¹⁰ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_26_710

Tudatában annak, hogy a magánfinanszírozás jelentős mértékben hozzájárul a vízügyi rezilienciára vonatkozó menetrendhez, a Bizottság a **vízügyi rezilienciára irányuló beruházások akcelerátorának** elindításán dolgozik, amelynek célja 20, a természetes vízmegtartással és a vízhatékonysággal kapcsolatos kísérleti innovatív projekt végrehajtása, összefogva a helyi vízügyi beruházókat, a megoldásszállítókat és problématulajdonosokat, hogy Unió-szerte hasonló intézkedéseket inspiráljanak.

Kérdések a miniszterek számára

Az elnökség a következő kérdések megvitatására kéri a minisztereket:

1. Milyen előrelépés történt a vízügyi rezilienciára vonatkozó európai stratégia elfogadása óta eltelt egy év alatt, és melyek a nemzeti szintű kihívások a vízhatékonyság előmozdítása terén? Milyen tanulságok vonhatók le annak érdekében, hogy az elkövetkező években hatékonyabb legyen a stratégia végrehajtása?
2. Milyen bevált gyakorlatokat és tapasztalatokat tudnának a tagállamok megosztani, és milyen uniós szintű támogatást várnak a vízügyi ágazatra vonatkozó, küszöbön álló digitalizációs cselekvési tervtől az olyan megoldások bevezetésének felgyorsítása érdekében, mint az intelligens vízmérés, a távérzékelés vagy a digitális ikermodellek, a vízügyi rezilienciára vonatkozó stratégia végrehajtásának támogatása érdekében?
3. Hogyan mozgósíthatunk több magánberuházást, és hogyan használhatjuk ki jobban az innovatív finanszírozási eszközöket a vízügyi rezilienciára vonatkozó stratégia végrehajtásának felgyorsítása érdekében, biztosítva ugyanakkor, hogy a tagállamok rendelkezzenek a vízügyi rezilienciára irányuló ambiciózus projektek kidolgozásához szükséges feltételekkel és ösztönzőkkel?